

Mötesanteckningar RPO Medicinsk diagnostik inkl. bilagor

Datum 2023-10-13

Tid Kl. 0800–1130

Plats Via Zoom (*se inbjudan och länk för uppkoppling i Outlook*)

Närvarande:

Lena Bergvin Lundqvist, (LB) ordf.	RÖ
Liselotte Joelsson, (LJ) processtöd	RÖ
Andreas Käll (AK)	RÖ
Erik Portelius (EP)	RJL
Johan Blomma (JB)	RÖ
Oskar Löfgren (OL)	RJL
Madeleine Andersson RAG transfusionsmedicin	RJL
Elisabeth Aardahl RAG Kemi	RÖ
Tobias Strid RAG Molekylär diagnostik	RÖ
Martina Nylander RAG Genetik	RÖ
Edyta Johansson RAG Nuklearmedicin	RKL
Carl Sköller RAG LAB IT	RÖ

Adjungerande gäster	Marcus Ressner	RÖ
Röntgenchefsdialog	Mathias Elgland	RÖ
	Mats Homelius	RJL
	Hans Johansson	RJL

Adjungerad gäst	Håkan Gustafsson	CMIV
Digitalt Forum		

Frånvarande

Fredrik Enlund (FE)	RKL
Martin Jakub (MJ)	RKL
Birgitta Clinchy (BM)	NPO MD
Lena Serrander RAG Mikrobiologi	RÖ
Mia Hällros RAG Patologi	RKL
Sofia Nyström RAG Immunologi	RÖ

Röntgenchefsdialog

Inledning

Ordföranden hälsar välkommen till mötet som har fokus på presentation och dialog kring det uppdrag som RAG Nuklearmedicins ordf. Edyta Johansson arbetat fram tillsammans med en utökad expertgrupp.

Ledamot Martin Jakub är idag frånvarande, och på mötet har vi förutom föredragande gäster med oss ledamöterna från RAG Mats Homelius och Håkan Johansson

Presentation och dialog

Ökad radiofarmakakapacitet i Sydöstra sjukvårdsregionen

Edyta Johansson ges ordet och presenterar med stöd av sakkunniga från Region Östergötland Marcus Ressner och Mathias Elgland rapportens resultat innehållande slutsatser och vidare rekommendationer samt svarar på RPO och röntgenchefernas frågor i dialog.

Klargörande svar ges på tex.

- hur cyklotronkapaciteten beräknats och hur man kommit fram till 25%
- varför man utgått från att en ny cyklotron i Linköping bör vara en för 50 miljoner kr när man förordar att installera en mindre cyklotron för 39 miljoner kr i Jönköping.
- vad lokalkraven och konsekvenser av detta innebär för resp. region

Vidare lyfter Edyta in nedan som viktigt i dialogen

- Utredningen visar på ett tidigare uppskattat behov av 6 PET CT inom SÖSR år 2026. Om vi inte längre tror på att det är möjligt behöver denna tidsangivelse kanske justeras? (har vi inte utrustningar i drift sjunker ju även cyklotronkapacitetsbehovet inom SÖSR)

Edyta tar upp att utredningen dragit ut på tiden och att det är angeläget om att ett beslut kan tas skyndsamt, eftersom det är mycket komplext och tidskrävande att få en cyklotron i drift. Vi som lyssnar får veta att detta är en komplex process som uppskattningsvis tar minst 5 år innan verksamheten kan vara etablerad och har alla tillstånd klara för att starta. Till exempel, om vi får ett slutligt beslut under 2024 kan arbetet med tillstånd vara klart tidigast år 2029. Samtidigt som det måste beslutas och förprojekteras för en helt ny byggnad för att kunna inrymma denna verksamhet oavsett beslutad placeringsort/region.

Liselotte förklarar hur processen fram till ett beslut fungerar och att RAG Nuklearmedicin inkl. expertgruppen därför inte kan förvänta sig att det kommer gå så snabbt. RPO har inte beslutsmandat själva utan har ansvar för att bereda ärendet och ta detta via Kunskapsråd till Regional Sjukvårdsledning som kan ställa sig bakom förslag och som i sin tur bereder ett beslutsunderlag till resp. huvudmän inom SÖSR. Om samtliga är överens ges det ett uppdrag till linjen i den region som föreslås etablera en cyklotronverksamhet och det är endast de i sin tur som fattar det slutliga beslutet om de har möjlighet att finansiera och etablera denna verksamhet.

Förslag till RPO Medicinsk diagnostik

I Rapporten och i presentationen förordar RAG Nuklearmedicin inkl. expertgruppens representanter att RPO MD bör ge bifall till att nästa cyklotron med en nyetablerad verksamhet inom SÖSR ska förläggas i Jönköping.

Slutsatsen är att det alternativet kommer fördubbla produktionskapaciteten inom SÖSR och att förslaget även medför en större redundans än att en större Cyklotronverksamhet tillskapas på Universitetssjukhuset i Linköping.

Beslut:

- Rapporten 'Ökad radiofarmakacapacitet i Sydöstra sjukvårdsregionen med bilagorna:
 - Rapport Kartläggning av placering av cyklotron nr 2 i Sydöstra sjukvårdsregionen 2022-10-03
 - Rapport PET perfusion i Region Jönköping, T. Lemke-Elvesjö, 2023
 - Rapport Patientperspektiv, C. Ciacoi-Dutu, R. Cimerin, 2023-10-05samt dagens presentation bifogas som separata dokument till minnesanteckningarna och publiceras på hemsidan. <https://sydostrasjukvardsregionen.se/programomraden/rpo-medicinsk-diagnostik/motesanteckningar-medicinsk-diagnostik/>
- RPO MD ordf. samt processtöd ansvarar för att skyndsamt bereda ärendet tillsammans med röntgencheferna med ambition att kunna lyfta in detta på Kunskapsrådets nästkommande möte den 15/11 2023.

Mötet avslutas och ordföranden samt ledamöterna i RPO tackar alla deltagare för en mycket bra presentation, trevlig dialog och ett väl genomfört arbete innan vi tar en kort paus inför Digitalt Forum.

Inledning Digitalt Forum hösten 2023

Ordföranden inleder Digitalt Forum genom att hälsa alla välkomna och går därefter igenom vilka ledamöter och ordf. från RAG som fått förhinder att närvara samt förklarar varför en uppdaterad inbjudan och kallelse skickades ut med kort varsel denna morgon.

Den nya dagordningen godkänds av deltagarna.

Resultatredovisning resp. RAG ordf.

Ordf. berättar för samtliga deltagare att resp. RAG ordföranden inför mötet fått en förberedelseuppgift, att berätta om:

- 2–3 positiva resultat/områden från året,
- 1–2 största utmaningarna de har att komma framåt i mål/åtgärder
- 1–3 saker de skulle önska genomföra framåt och som för SÖSR närmre de patientlöften som finns/hjälper SÖSR i effektivitet

För underlättande av turordningen i presentationerna på mötet fördelade ordf. ordet till föredraganden samtidigt som hon meddelade vem som var på tur därefter.

För att vi alla ska kunna ta del av presentationerna i efterhand kommer de publiceras på hemsidan som bilagor tillsammans med dagens minnesanteckningar.

Madeleine Andersson, ordf. RAG Transfusionsmedicin

Positiva händelser i RAG

- Bra givarkår- god tillgång på blodprodukter (i Kalmar o Jönköping)
- Gelkortsbyte och Gemensam upphandling-installation av nya blodgasinstrument
- Genomfört årligt regionmöte under våren med god uppslutning. Viktigt för samarbetet att få träffas och diskutera.
- Bra för Sydöstra Regionen att vi finns representerade i olika nationella sammanhang och för att kunna påverka; Madelaine (Jönköping) och Kim (Kalmar) i Nationell arbetsgrupp (NAG) för Blodförsörjning, Samt att Birgitta också är representant i NPO medicinsk diagnostik

Största utmaningarna

- ProSang-version i Linköping måste uppgraderas (nuvarande lösning med att inte alla har uppgraderat gör det tungjobbat inom SÖSR)
- Läkarsituationen inom specialiteten ansträngd. Linköping behöver ansvara för konsultation till övriga inom SÖSR.
- Kompetensutveckling BMA. Erfarenhetsgap då många äldre går i pension. Märks särskilt på jourtid när relativt ny ST-läkare och inte en specialistläkare från Linköping via telefon ska hantera knepigare akuta fall tillsammans med en ung BMA som står ensam på lab.
- Förbereder handlingsplaner för blodtillgång vid krishändelser i samtliga regioner där alla i RAG jobbar med våra beredskapssamordnare för att genomföra en större övning i slutet av året i Region Östergötland.

Mål och Åtgärder

- Det finns en framtagen plan för när ProSang uppgraderas i Linköping: Företaget har dock haft stora problem med att leverera.
- Vi söker nya läkare både i Sverige och utomlands. Kortsiktigt håller vi i våra seniora läkare.
- Vi jobbar med att kompetensutveckla och kompetensöverföra till våra nya BMA bl. a. genom introduktionsutbildning i Linköping på två dagar samt att "C-kursen" planeras att starta upp till hösten 2025 i ny form.

Önskar genomföra som för SÖRS närmare de patientlöften som finns/hjälper SÖRS i effektivitet

- IH-WEBB (för att hjälpa oss att tolka resultat).
- SDK: Säker digital kommunikation Pilotprojekt som Kalmar är med och pilotar.
- Öka givarkåren och öka blodtapningen i Linköping för att bli självförsörjande.

Ordf. RPO tackar för presentationen och konstaterar att det pågår ett bra arbete inom RAG samt att hon är glad för att de redan är klara med sina mål inför 2024

Klargörande information från Carl Sköller RAG LAB IT efter mötets avslut

SDK-tjänsten som Inera tillhandahåller står för Säker digital kommunikation och är en digital infrastruktur som möjliggör för organisationen att utbyta känslig information med andra offentliga aktörer*, i fritext och bilagor. Viktigt att veta är att SDK inte är den kortsiktiga lösningen på faxens avveckling. Det kommer bli en lucka mellan faxarnas avveckling och när SDK är möjlig att använda. För att SDK ska fungera krävs också att mottagande part också har SDK.

IH-webb är en tjänst som möjliggör fjärrgranskning av resultat från vissa instrument inom KITM, exempelvis Ih1000/banjo/Ih5000. Det möjliggör ex. att Jönköping och Kalmar skulle kunna få hjälp att tyda resultat av personal i Linköping. Det kommer vara samma sak för Norrköping och Motala, att de kan få hjälp från Linköping. Även jourläkarna ska kunna titta hemifrån.

Martina Nylander ordf. RAG Klinisk Genetik

Inleder presentationen med att förklara att de i RAG inte riktigt arbetar som övriga inom Laboratoriemedicin utan egentligen utgör en styrgrupp där Martina är ordförande från Region Östergötland och ledamöterna är Fredrik Enlund, RKL och Jan-Erik Karlsson från RKL som leder arbetet med samverkan i de arbetsgrupper de sätter samman. Hittills har de lyckats bra genom att sätta rätt personer i rätt grupper. Men det är också en av de stora utmaningarna. Genetiken är involverad i flera kunskapsstöd, driver egna mottagningar i Östergötland och i Jönköping, samt att Kliniken i Östergötland ansvarar de för att upprätthålla verksamheten i flertalet satellitmottagningar.

Positiva resultat/områden från året,

- Remissgrupp tog fram arbetsrapport genom att kartlägga in- och utflöden
- Resultat att Förvaltningsobjekt Lab i Östergötland plockat upp de saker som lyfts upp som gemensamma angelägenheter.

Våra Utmaningar är:

- Ej gemensamma tekniska lösningar inom SÖSR (LIMS, Cosmic)
- Remisser – papper/elektroniska

Det som vi tror för SÖSR närmre de patientlöften som finns/hjälper SÖSR i effektivitet.

- Tillgänglighet på genetiker
- Remittentdialogen – kloka kliniska val
- Nätverk och kontaktlistor inom SÖSR behöver tas fram centralt eftersom RAG Genetik många gånger behöver få tag på rätt samarbetspartner inom SÖSR.

Vidare berättar Martina att nästa möte med RAG är 3/11. Då ska remisser och svar, tillgänglighet i befintliga sjukvårdssystem, ramar för mötesformer framåt, vilka ledamöter RAG bör ha och hur möten och uppdrag inför 2024 ska planeras in, avhandlas.

Ordf. RPO tackar för presentationen och ser fram emot att få höra vad för mål de kommer forma inför 2024 och tycker att det är spännande hur de valt att arbeta med att sätta samman olika team.

Carl Sköller ordf. RAG Laboriemedicin IT

Carl inleder med att deras arbete startade med ett samverkansuppdrag innan RAG Lab IT etablerades och blev en del i kunskapstyrningsorganisationen.

Positiva resultat senaste året:

- Tidigare arbetsgrupp inom SÖSR inom IT laboriemedicin etablerat som officiell RAG
- Samupphandling av digital plattform för digitala remisser och svar RÖ/RJL
- Innebär att samtliga regioner inom SÖSR nu har avtal med Info Solutions
- Utökad med fler analyser som går via digital skickeprovslösning
- Samverkan och erfarenhetsutbyte

Största utmaningar för att komma vidare:

- Stort behov av att digitalisera svarsflöde från Jönköping till Östergötland (ej skickeprover) och projekt uppstartat med Info Solutions. Vi får dock inte stöd från nödvändiga resurser i Jönköping i tillräcklig utsträckning.
- Har vi rätt representation i arbetsgruppen för att få ut maximalt av samarbetet för alla olika typer av Lab discipliner, samt för dessa kunna lyfta behov, framföra behov lyfta i RAG internt inom sin region (förankra), och säkerställa att aktiviteter genomförs

Önskemål om aktiviteter att genomföra framöver:

- Fortsatt digitalisering av remiss och svarsflöden, både inom och utanför SÖSR
- Digitala laboratoriesvar från RJL till RÖ. Till att börja med Kemi-svar.
- Diagnostiskt Centrum i Kalmar, ihop med personal på Klinisk Kemi och Transfusionsmedicin i Kalmar vill genomföra pilot av SDK-tjänsten.

Ordf. RPO tackar för presentationen och konstaterar att arbetet som görs är värdefullt, att fler RAG kommer behöva ert engagemang framåt, samtidigt som att det är viktigt med översyn av deltagarna för att säkerställa att de har rätt mandat och verkligen förankrar vad ni i RAG LAB IT arbetar med i resp. region likväl som de inhämtar behov av vad ni behöver arbeta med är AO för att det ska fungera.

Elisabeth Aardahl ordf. RAG Kemi

Positiva resultat/områden från året:

- Överenskommelse mellan RÖ och RJL avseende ST-handledning. RÖ bistår med handledning av ST-läkare i RJL.
- Uthyring av specialistläkare från RÖ till RJL motsv. 40% av heltid. Detta gynnar ökad samverkan mellan regionernas verksamheter.
- Klinisk kemi RÖ erbjuder vetenskapliga seminarier och artikelgenomgång för samtliga ST-läkare i SÖSR för att dessa ska kunna uppfylla ST-mål.

Utmaningar under det gångna året:

- Bemanningssituationen avseende läkare är en stor utmaning inom hela SÖSR.
- Svårt att rekrytera såväl specialisläkare som ST-läkare.
- Ond cirkel – om få specialisläkare finns, är det svårare att upprätthålla behörighet att bedriva ST-utbildning.
- Svårt att bedriva verksamhetsutveckling – att avsätta tid för annat än huvuduppdraget (klinisk rutinverksamhet).
- Större upphandlingar av analysutrustning pågår i både RÖ och RJL vilket bromsar möjligheterna till utökad samverkan.
- Svårt att planera innan resultatet av upphandlingarna är klar.
- Planering för och implementering av ny utrustning kommer att vara resurskrävande.

Planer för framtiden:

- Regionmöte i Klinisk kemi under senhösten 2023.
- Anordnas i Linköping under månadsskiftet nov/dec.
- Arbete med ”Kloka analysval”
 - Samplanering inom Klinisk kemi SÖSR för att ta fram ett utbildnings-/informationsmaterial som kan användas i kliniska kontakter.
 - Utgångspunkt från SLS rapport ”Kloka kliniska val” och ”Choosing Wisely”-konceptet.
- Fortsatt samarbete med digitala lösningar för remiss- och svarsöverföring inom SÖSR tillsammans med RAG Laboratoriemedicin IT.
- Nivåstrukturering inom SÖSR Klinisk kemi
- Centralisera sällan-analyser som utförs i alla tre regioner inom SÖSR för bättre kostnadseffektivitet.
 - Kräver digital remiss- och svarsöverföring för att accepteras från vården
- Erbjud sällan-analyser inom SÖSR som idag skickas till annan/andra regioner om kostnadseffektivitet kan uppnås.
 - Digital remiss- och svarshantering är en förutsättning

Ordf. RPO tackar för presentationen och kan konstatera att det sker mycket samverkan och arbete inom RAG och att de har flera mål inför 2024 klara. Det är imponerande hur väl de arbetat med kompetensförsörjningsproblematiken och att de kunnat finna flera alternativa lösningar. Vidare meddelas av ordf. att det är glädjande att de tillsammans också arbetar med kloka kliniska val och framtagande av Klok-lista som ska spridas till alla kliniskt verksamma kollegor.

Edyta Johansson RAG Nuklearmedicin

Positiva resultat/områden från året

- Gemensamma seminarier för medarbetare som jobbar inom nuklearmedicin (1/månad) med olika tema. Har varit mycket intressant och uppskattat
- Gemensamma metodrevisioner med PET-läkare i Linköping
- Kompetensplan för biomedicinska analytiker och röntgensjuksköterskor som jobbar inom nuklearmedicin och i PET CT-verksamheten (den innehåller vilka kompetenser och utbildningar de båda grupperna behöver)
- Forum för gemensamma diskussioner och digitalt RAG möte en gång per månad
- Slutrapport Ökad radiofarmakakapacitet Sydöstra sjukvårdsregionen har presenterats idag

Största utmaningarna för att komma framåt i mål/åtgärder

- Anordna en gemensam utvecklingsdag i Kalmar i februari 2024.
- Att ha fokus på uppdraget.
- Läkare är svårt att rekrytera

Saker att önska genomföra framåt och som för SÖSR närmre de patientlöften som finns/hjälper SÖSR i effektivitet.

- Mer diskussioner ang. metoder, metodutveckling mm.
- Studiebesök hos varandra (auskultationer) – medarbetare som jobbar inom nuklearmedicin.

- Gemensamma upphandlingar.

Ordf. RPO tackar för presentationen och konstaterar att RAG har en bra struktur för arbetet och innovativa lösningar för sin samverkan och erfarenhetsutbyte inom SÖSR

Tobias Strid ordf. RAG Molekylärdiagnostik

Tobias inleder med att berätta att Molekylärdiagnostik är en relativt stor grupp med representation från laboratorier inom mikrobiologi, patologi och genetik. De har haft 3 möten under 2023 (hittills) varav 1 varit ett fysiskt halvdagsmöte i Linköping.

Aktuella Operativa frågor i RAG har varit

- IVDR
- Datahantering (behov, utmaningar och lösningar)
- Nya analyser (behov, utmaningar och lösningar)

De Strategiska frågorna handlar om

- Beställningsmönster
- Nivåstrukturering – vem ska göra vad
- Omstrukturering av RAG-MD i subgrupper och bildande av en styrgrupp
- Arbete med Avsiktsförklaring för molekylärdiagnostik inom SÖSR

Ordf. RPO tackar Tobias för presentationen och ser att RAG har en bra plan framåt och det är glädjande att höra att ni har en samsyn på hur ni kommit fram till att ni behöver arbeta framåt i subgrupperingar. Att ni tar hänsyn till både lagar och krav, regionernas behov av vilket analysutbud som ska finnas var kommer bli mycket spännande att få läsa i den kommande avsiktsförklaringen.

Beslut

- Samtliga ordf. sänder sina presentationer efter avslutat möte till processtödet Liselotte.Joelsson@regionostergotland.se som i sin tur kontaktar ordf. för RAG Immunologi RAG Patologi och RAG Mikrobiologi så att de sänder in redovisningen till RPO att komplettera minnesanteckningarna med
- Processtödet Liselotte ber deltagarna via ett separat mejl reflektera över mötesformen Digitalt forum och utvärdera dagens möte

Kompletterande redovisningar som inkom efter avslutat möte den 16/10

Mia Hällros ordf. RAG Patologi redovisar via mejl

Positivt under året har varit att de tre 3 patologi-laboratorierna har påbörjat ett ökat samarbete genom att göra studiebesök hos varandra, Linköping och Jönköping har varit hos varandra och Kalmar och Linköping likaså. Nästa studiebesök blir mellan Jönköping och Kalmar. Man har även börjat titta på och kartlägga vilka dyra analyser som de tre laboratorierna skulle kunna hjälpa varandra med, i synnerhet inom immunhistokemi. **Största utmaningarna** de har att komma framåt i mål/åtgärder: Den stora utmaningen handlar om att få till ett gemensamt IT-stöd så att de tre olika sjukhusen ska kunna dela digitala bilder med varandra och på så sätt kunna arbeta mer gemensamt. **Det som önskas göras inom SÖSR** är att få till en gemensam digital lösning, så att diagnostik kan ske på alla tre sjukhusen samtidigt, så att glas inte behöver skickas.

Lena Serrander ordf. RAG Mikrobiologi redovisar via mejl

Positivt under året har varit: att vi fortsätter dela med oss av verifieringar av nya instrument/reagens och har gemensamma ST-utbildningsaktiviteter **Utmaningar:** är IVDR. Mycket av vår diagnostik kommer att behöva utföras som egentillverkning så det arbetar vi intensivt med. Vi arbetar även med att

få in IVDR-krav i våra redan befintliga kvalitetssystem, dvs göra egentillverkningsprotokoll baserat på metoder som SWEDAC stödjer. Detta för att det inte ska ta orimligt mycket tid om vi ska ha två system parallellt. **Fortsatt önskelista:** Digitala remisser och svar mellan regionerna. Carl Sköller o co har fortsatt en del kvar att jobba med elektroniska svar och remisser. RAG Mikrobiologi har nu lagt Lab-portalen lite på vänt och ska försöka gå med i NPÖ-projektet och kanske även delta i en pilot nationellt inom mikrobiologi. Vi ingår i det nationella kodverket och nu är stora delar av mikrobiologin kodad, men ingen av våra lab i Sydöstra använder de nationella koderna. Ett steg på vägen vore att vi får komma in i NPÖ först, eftersom då behöver vi koda om för detta, men som sagt det medför inte att vi har digitala remisser.

Sofia Nyström ordf. RAG Immunologi meddelar via mejl

Att RAG inte kommer att besvara frågorna, Ordf. meddelar också att hon kommer byta tjänst

Beslut: RPO kommer se över bemanning av ordförandeposten i RAG.

Presentation Precisionsdiagnostik idag och i morgon

Tobias Strid verksamhetschef Precisionsmedicinskt Laboratorium (PL)

Tobias inleder med att presentera varför Precisionsmedicin är temat för dagen då vi inom laboriemedicin och i RAG Molekylärdiagnostik fokuserar på Precisionsdiagnostik och då främst på genomik och epigenetik. Laboriemedicin i Östergötland etablerade en ny verksamhet Precisionsmedicinskt Laboratorium (PL) i januari 2023, den enhet där Tobias numera är verksamhetschef. PL är en utförande enhet till många olika specialitetskliniker inom SÖSR och omfattningen av aktuella analyser visas i en grafisk bild i presentationen Vi får vidare lyssna på vad målstyrd behandling är och höra att inom lungcancer har man kommit långt. Målstyrd behandling handlar i grunden om att få rätt effekt av läkemedelsbehandlingen.

Precisionsdiagnostik är till nytta bl a för patienter med ärftlig sjukdom. Där en korrekt diagnos är avgörande för fortsatta insatser. Det handlar om att identifiera bärare/icke bärare av anlag i drabbade familjer. Samt kunna utföra preventiva åtgärder.

Tillgången till läkemedel för sällsynta sjukdomar kan förbättras dvs där behandlingar oftast saknats tidigare och där nu flera läkemedel samt studieläkemedel finns på marknaden Tobias hänvisar oss till att läsa TLV slutrapport 2023-09-29

Tobias berättar vad som händer i GMS /GMC och presenterar för oss i stora drag om vad som är aktuella områden och visar den prognos som GMS tagit fram gällande NGS utvecklingen 2021–2030. Vi får också en beskrivning om vad som sker i ett NGS-arbetsflöde dvs. från när ett prov tas till dess att ett svar är rapporterat.

Slutligen går Tobias igenom vad som är viktigt i utvecklingen av Precisionsmedicin och vi får ta del av det Lean-hus som är skapat för Region Östergötland.

Ordföranden från RPO tackar för ett mycket intressant och spännande föredrag samt reflekterar över det viktiga i det Tobias sa gällande att deras fokus i svar var att bekräfta om analysen påvisade ärftlig betingad sjukdom eller inte. Hon ser paralleller med bifynd inom bild- och funktionsmedicin och konstaterar att vi inom diagnostiken har ett stort ansvar för att hantera våra fynd på ett klokt sätt.

Obs för att få en mer helhetlig bild och innehåll i Tobias föredrag vänligen se hans bildspel som bifogas dagens minnesanteckningar och publiceras på hemsidan

Presentation och dialog AI /VAIB

Håkan Gustafsson, CMIV Region Östergötland

Ordföranden hälsar Håkan välkommen. Som idag är inbjuden för att prata om AI och VAI-B som är en valideringsplattform för AI inom bröststradiologi. Han inleder med att presentera bakgrunden till de prospektiva studier inom mammografiscreening som utförts inför implementering av AI och berättar om den studie som utförts i Skåne (MASAI) och vidare till ScreenTrustCAD, Stockholm för att landa in i det arbete vi gjort i införandet av AI inom bröstcancerscreening i Östergötland. Det var för att säkerställa patientsäkerheten som VAI-B (Validation of AI for Breast Imaging) etablerades och Håkan presenterar vilka som nu ingår i VAI-B. Håkan presenterar hur plattformen fungerar och vilka samarbetspartner de har samt vilka resultat som de uppmärksammat och som är värda att beakta vid valet av implementering.

När det gäller arbetet inom VAI-B använder man sig av plattformen Kollektive Minds (CM) för att kunna dela data med varandra och de har 10 000 diagnostiska cancer samt 100 000 friska mammografiscreeningspatienter i databasen som innehåller kohorter från Skåne och Stockholm. Håkan poängterar vikten av att utföra tester i eget sjukvårdssystem då man vet att den utrustning och olika mammografistativ har en påverkan på hur AI-produkter från olika leverantörer fungerar. När man på VAI-B upptäckte detta och meddelade leverantörerna var det något de inte riktigt var medvetna om, men väl tacksamma för att de fick ta del av informationen. Detta bör man också ta hänsyn till vid uppgraderingar och byte av utrustning när man har infört AI i verksamheten. Att införa AI utan eftertanke är inget Håkan kan rekommendera.

I Håkans presentation återfinns rekommendationer på vad som är viktigt när det gäller

- Användning av VAI-B för sjukvården
- Användning av VAI-B för AI-leverantörer
- Användning av VAI-B för mammografi-utrustningstillverkare (i framtiden)

Håkan förmedlar sina och andras tankar kring ett nästa steg för att kunna uppnå en långsiktig lösning samt planerna som finns för att bilda ett centrum för validering av AI inom bilddiagnostik.

Hur lång tid det tar att bygga upp en plattform? Här har inte Håkan något annat svar än att det tar tid. Förutom bröst ses ett behov av att även prostata och lungor bör vara aktuella för att läggas in en plattform.

Kan man ansluta sig till VAI-B? Ja det är absolut möjligt och vill man som region ansluta sig eller bara vill veta mera så ska man kontakta Fredrik Strand.

Vi vet inte riktigt hur vi som chefer inom diagnostiken ska förhålla sig till AI?

Håkan anser att vi först bör utgå ifrån om vi har ett kliniskt behov av att införa någon AI produkt. Det är detta som måste klargöras och vara starten på en AI-resa. Sedan kan man om man vill pilottesta en produkt i mindre skala – tex köra den på data man själv redan har, om utfall visar sig lovande bör man gå vidare – men enkelt är det inte.

Håkan tipsar oss deltagare att läsa en artikel med titeln ”Så kan AI valideras för klinisk implementering” som presenterades i Läkartidningen 2023 (*denna bifogas som bilaga till dagens minnesanteckningar och publiceras på hemsidan*) En länk bifogades även i chatten till handboken för AI i sjukvården från läkemedelsverket se länk nedan:

<https://www.lakemedelsverket.se/sv/medicinteknik/anvanda/anvandning-av-ai-i-sjukvarden>

Avslut Digitalt Forum

Ordf. har efter samtliga presentationer tackat föredragare och delgivit sina reflektioner och upprepar återigen att vi kan vara stolta över att det görs så mycket bra i alla RAG och är glad över att alla har en plan med arbetet framåt.

Ordf. anser också att dagens fokusföredrag om Precessionsdiagnostik och presentation och dialogen gällande AI/VAI.B mycket lärorika.

Vi tar därefter en kort paus innan återsamling sker på RPO Medicinsk diagnostiks gemensamma möte

Inledning av ordinarie möte med RPO Medicinsk Diagnostik

Ordföranden hälsar alla välkomna till ett kortare RPO möte samt meddelar att röntgenchef och laboriemedicinchef från RKL och NPO-representant är förhindrade att delta

- Ordinarie informationspunkterna från RSL och Kunskapsrådets möten samt statusinformation från NPO representant utgår och ordf. hänvisar till protokollen på hemsidan.
- Gemensam dagordning fastslås och inga övriga frågor lyfts in av ledamöterna.
- Föregående minnesanteckningar godkänns och läggs till handlingarna.

Dialog om revision av RPO – MD handlingsplan 2023/2024

Vid föregående möte i september beslutade vi att resp. chefsgrupp och AU RPO har ansvar för att föreslå revideringar i nuvarande handlingsplan. Inför mötet fick alla ta del av ett första förslag som idag behöver tas upp i gemensam dialog för att komma framåt till gemensamt beslut på vad som vi ska ha med i nya Handlingsplanen 2023/2024

Frågeställning idag är således:

- Hur vi formar vi bäst den nya handlingsplanen utifrån vad ska vi och vad vill vi följas upp på framåt?

Information: Den reviderade handlingsplanen 2023/2024 ska färdigställas och godkännas i RPO för att senast en vecka innan Kunskapsrådets möte den 15/11 kunna skicka in denna till ordf. och Processtöd för KR Diagnostik och Sinnen.

Beslut: Inkomna synpunkter om förslag på förändringar sammanställs av Lotta, och en ny remissrunda startar för att vi ska komma fram till en fastställd handlingsplan

Reflektioner utifrån dagens Digitala Forum

Beslut: Pga. tidsbrist idag kommer processtöd skicka ut ett mejl till ledamöterna och samtliga deltagare i RAG på Digitalt forum. Syftet med detta är att vi ska få en återkoppling på om vad de tyckte om dagens möte och på nytt höra efter om de har något förslag på vad vi ska ha för tema våren 2024.

Avslut på det gemensamma RPO mötet

Ordf. tackar alla för dagens gemensamma möte och processtöd meddelar att nästkommande ordinarie möte för RPO MD är den 13 december klockan 13.00-1630 där vi startar med Labchefsdialogen 13.00, har gemensamt möte 14.15 och avslutar med Röntgenchefsdialog 15.30.